

firano negativistično vrednotenje našega vodnega potenciala, a vseeno opozarja na nujnost obnove vodne kvalitete po dolgoletnem obdobju zanemarjanja le-te in s tem, eventualno, nakazuje še drugi del strokovne obravnave slovenskih voda! Ravnanje z vodnimi viri bo namreč ena od osrednjih sestavin naše nacionalne preteklosti.

Ko človek odloži knjigo, si ne more kaj, da ne bi bil ponosen na slovensko inovativnost, kvaliteto dela in tiskarsko preciznost. Zares, ponovno se pokaže, da smo na področju grafike, oblikovanja in barvnega tiska med vodilnimi v svetu! To je ena najlepših knjig, ki sem jih kdajkoli imel v rokah. Kot Slovenec sem ponosen nanjo. Prav tako pa sem ponosen na geografijo, mojo stroko (!), ki je dala strokovni pečat temu izjemnemu delu.

UVOD V PERMAKULTURO

Ana Vovk

Avtor knjige Bill Mollison s Tasmanije je s sodelavci napisal že tretjo knjigo o permakulturi. V slovenskem jeziku jo je leta 1994 v Ljubljani izdalo društvo Kortina.

Težišče knjige je na zavestnem načrtovanju in ohranjanju optimalno donosnih kmetijskih ekosistemov, ki imajo značilnosti naravnih ekosistemov, tako glede raznolikosti in uravnoveženosti kakor tudi prožnosti. Smisel permakulture je v harmoničnem odnosu med ljudmi in naravo.

Vsebina knjige je razdeljena na 7 glavnih poglavij in večje število podpoglavij. Tematika prehaja od delno teoretične k popolnoma praktični vsebini. Najprej so predstavljena temeljna načela permakulture. Permakulturo razlaga kot permanentno agrikulturo, torej kot trajno kmetijstvo. Gre za način ustvarjanja uravnoveženega človekovega okolja, zato je predmet permakulture dvojen: na eni strani obravnava posamezne pokrajinske sestavine, žive in nežive, na drugi strani pa odnos med njimi in načine umeščanja teh sestavin v pokrajino. Temeljno načelo permakulture je, da izhaja iz opazovanja naravnih okolij, iz modrosti, ki jo vsebujejo tradicionalni načini kmetovanja ter upošteva sodobna znanstvena in tehnološka spoznanja. Poglavitna misel, ki se je avtor oklepa in se nanjo navezuje prek celotne knjige, je: pri permakulturi gre za razmišljanje s celostnim pogledom, s katerim lahko obstanemo na Zemlji tako, da uporabljamo energijo, ki je v sistemu kroženja in

je razmeroma neškodljiva, da uporabljamo hrano in naravne vire, ki jih je v naši okolici dovolj, da nam ni treba stalno uničevati življenja na našem planetu.

Za geografe je verjetno zanimivo poglavje o globalnem orisu razmer v pokrajini. Na razumljiv način so opisane metode, kako se seznanimo s potenciali v pokrajini, ugotovimo obliko površja, podnebne razmere in mikroklimo, spoznamo osnovne lastnosti prsti, vode, kako načrtujemo infrastrukturo in se zaščitimo pred možnimi naravnimi nesrečami. Ob prebiranju tega poglavja dobimo vtis, da permakultura posega na področje geografije. Natančnejše ovrednotenje tega »poseganja« pokaže, da namen permakulture sploh ni razložiti součinkovanje in prepletanje pokrajinskih sestavin, temveč ugotoviti dejanske možnosti, ki jih nudi pokrajina za življenje.

Naslednja zelo praktično usmerjena poglavja ponujajo nasvete, kam postaviti hišo, kako jo zgraditi, kako si urediti vrt in sadovnjak v duhu permakulture, kakšno vlogo imajo živali v permakulturi in kako se lahko prideluje hrana v mestih.

In zakaj je knjiga zanimiva za geografe? Predvsem zato, ker avtor ne obravnava trajnega kmetijstva samo z vidika ene stroke, temveč povezuje kmetijstvo z arhitekturo, biologijo, geografijo in poudarja različne temelje za uravnoveženo kmetijstvo. Lastnosti prsti so le eden, ne najpomembnejši temelj za zdravo in okolju prijazno kmetijstvo. Zdi se, da je najvažnejši temelj permakulture način človekovega mišljenja. Kmetijstvo že nekaj časa spreminja pokrajino, ki je predmet proučevanja geografije. Težnje po uravnoveženem kmetijstvu pa se uveljavljajo tudi v Sloveniji, nenezadnje prek projekta »Uvajanje permakulture v Slovenijo«, in prav je, da smo geografi seznanjeni tudi s temi spremembami. Knjiga o permakulturi je dober didaktičen pripomoček tudi profesorjem, saj je opremljena z nazornimi, ročno izdelanimi skicami, risbami in modeli, ki pojasnjujejo posege v pokrajino in njihove učinke. Dodani so sezname koristnih in uporabnih rastlin, njihova imena in slovarček izrazov, pomembnih tudi za geografsko terminologijo.

MALI ATLAS SLOVENIJE

Jerneja Fridl

Mali atlas Slovenije, ki so ga naročniki Krajevnegega leksikona Slovenije prejeli kot darilo DZS ob izidu knjige, ni dobil imena zaradi manjšega forma-